

Lärarhandledning
Hjärtats hemlighet

Innehållsförteckning

SYFTET MED ATT SKRIVA EN LÄRARHANDLEDNING TILL <i>HJÄRTATS HEMLIGHET</i>	4
REFLEKTIONER INNAN NI BÖRJAR LÄSA BOKEN	5
KAPITEL 1	6
NYA ORD OCH UTTRYCK	6
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	6
VÄRDEGRUND - MOBBING	6
DRAMA KOPPLAT TILL FÖREBYGGANDE ARBETE MOT MOBBNING	6
KAPITEL 2	8
NYA ORD OCH UTTRYCK	8
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	8
PSYKISK OHÄLSA OCH RELATIONER	8
SO - VÄRDEGRUND	8
KAPITEL 3	9
NYA ORD OCH UTTRYCK	9
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	9
BILD/SVENSKA – UTRYCKA SIG MED HJÄLP AV BILDER.....	9
SVENSKA – ARBETA MED SKRIVREGLER.....	10
KAPITEL 4	11
NYA ORD OCH UTTRYCK	11
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	11
PSYKISK OHÄLSA OCH RELATIONER	11
SVENSKA/DRAMA – LÄRA KÄNNA VARANDRA	11
KAPITEL 5	13
NYA ORD OCH UTTRYCK	13
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	13
SO - KULTURELLA SKILLNADER/LIKHETER	13
KAPITEL 6	14
NYA ORD OCH UTTRYCK	14
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	14
SVENSKA – SAMMANFATTA	14
SVENSKA – JÄMFÖRA, DISKUTERA OCH SAMTALA.....	14
KAPITEL 7	15
NYA ORD OCH UTTRYCK	15
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	15
SVENSKA - DRAMA	15
SVENSKA - GRAMMATIK	15
KAPITEL 8	16
NYA ORD OCH UTTRYCK	16
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	16
NO/SVENSKA/BILD	16
KAPITEL 9	17
NYA ORD OCH UTTRYCK	17
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	17
SVENSKA/ENGELSKA – ORDSPRÅK OCH IDIOM	17
KAPITEL 10	19

NYA ORD OCH UTTRYCK	19
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	19
SVENSKA/BILD – ORDSPRÅK OCH IDIOM	19
KAPITEL 11	20
NYA ORD.....	20
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	20
SVENSKA/HISTORIA/TEKNIK.....	20
KAPITEL 12	21
NYA ORD.....	21
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	21
SVENSKA – SKRIVA	21
SVENSKA – ORDKUNSKAP OCH INFORMATIONSSÖKNING	21
KAPITEL 13	25
NYA ORD.....	25
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	25
SVENSKA/SO – INFORMATIONSSÖKNING OCH RELIGION	25
KAPITEL 14	26
NYA ORD.....	26
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	26
NO/SVENSKA - SVENSK FLORA OCH FAUNA	26
SVENSKA – DRAMA OCH SAMARBETSÖVNINGAR	26
KAPITEL 15	27
NYA ORD.....	27
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	27
PSYKISK OHÄLSA OCH RELATIONER	27
FLER FÖRSLAG	27
KAPITEL 16	28
NYA ORD.....	28
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	28
SVENSKA/MUSIK.....	28
KAPITEL 17	29
NYA ORD.....	29
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	29
NO/SVENSKA/BILD – SVENSK FLORA OCH FAUNA	29
BILD	29
KAPITEL 18	30
NYA ORD.....	30
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	30
LEKAR.....	30
SO - KRIG OCH KONFLIKTER	30
KAPITEL 19	32
NYA ORD.....	32
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	32
SO - TRADITIONER	32
KAPITEL 20	33
NYA ORD.....	33
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	33

TEKNIK.....	33
SVENSKA/BILD – LYRIK OCH MÅLERI.....	33
KAPITEL 21	35
NYA ORD.....	35
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	35
IDROTT – RÖRELSE OCH MOTORIK	35
SVENSKA - SKRIVA.....	35
KAPITEL 22	36
NYA ORD.....	36
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	36
SVENSKA – SKRIVA	36
BILD – INFORMERANDE BILD	36
KAPITEL 23	37
NYA ORD.....	37
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	37
SVENSKA/BILD/MUSIK – ILLUSTRERA OCH SÄTTA ORD PÅ KÄNSLOR	37
SVENSKA/MATEMATIK.....	37
KAPITEL 24	38
NYA ORD.....	38
SVENSKA – LÄSFÖRSTÅELSE	38
SVENSKA - SKRIVÖVNING	38
SVENSKA/DRAMA - IMPROVISERA	38
ORDGÖMMOR	39

Syftet med att skriva en lärarhandledning till *Hjärtats hemlighet*

Vår tanke bakom denna lärarhandledning är att ge dig som lärare hjälp att arbeta utifrån en skönlitterär bok i din undervisning. Kanske är det första gången du gör det, då hoppas vi att du kan få nytta av våra förslag. För det är precis vad det handlar om – förslag på lektioner som du kan ta hjälp av för att arbeta tematiskt eller ämnesriktat utifrån boken, eller att hitta goda idéer du kan utveckla vidare. Förhoppningen är att du ska hitta något som passar just din grupp elever. Innehållet i lärarhandledningen är förankrat i läroplanen Lgr22. Till varje kapitel finns en sammanfattning, nya ord och begrepp, samt läsförståelsefrågor på-, mellan- och bortom raderna. Utöver detta finns det blandade uppgifter till olika skolämnena till varje kapitel. Tanken är att skapa möjligheter till ämnesövergripande samarbeten.

Med detta sagt – lycka till med din undervisning och hoppas att du kan se teman att arbeta vidare med och att våga ta steget till att låta en skönlitterär bok utgöra basen för att träna en mängd olika förmågor.

// Anna Helgesson, Elin Engström Mikalides och Mikhael Mikalides

*Anna Helgesson är grundskollärare sedan tjugo år och barnboksförfattare. Hennes bakgrund som klasslärare i ett invandrat område har gett henne erfarenhet och förståelse av andra människors villkor kopplat till skolans värld. Hennes egen uppväxt på landet är basen för berättelsen om Freja och Rami. Boken *Hjärtats hemlighet* föddes ur mötet mellan en av hennes elever från Afghanistan och hennes egna minnen från barndomen.*

”Jag är så tacksam för att jag fått möta så många härliga elever från olika platser i världen. Det gör mig ödmjuk inför våra olika livsvillkor. Det är en styrka både i mitt läraryrke och i mitt skrivande. Och jag är så glad att jag vuxit upp på svenska landsbygden. Vilken rikedom!”

Fotograf Per Johansson, Prästängen, Sköllersta

Reflektioner innan ni börjar läsa boken

Titta på bokens omslag. Skriv enskilt i loggboken.

Vad tror du att boken handlar om?

Vad är det som får dig att tänka så?

Vilka är personerna på omslaget?

Läs baksidestexten tillsammans i klassen. Använd *EPA när ni diskuterar baksidestexten.

Stämmer baksidestexten med det du trodde boken handlade om då du såg omslaget?

Vad tror du att det är för äventyr som Freja och Rami kommer att uppleva tillsammans?

Boksamtal

Som ett komplement till lärarhandledningen kan ni arbeta med boksamtal i klassen. Det är ett bra sätt att arbeta med boken under läsningen och efter avslutad bok.

PP Bokförlag har gett ut boksamtalsappen Boksamtal (som är gratis att ladda ner), samt en motsvarande fysisk kortlek med boksamtalskort. Där kan ni dra ett kort med allmänna boksamtalskort som ni kan diskutera i klassen.

****EPA är ett arbetssätt där alla elever får komma till tals i klassen. EPA står för enskilt, par, alla. Först får eleverna tänka enskilt, sedan sitter de i par och diskuterar vad de har kommit fram till. Till sist diskuterar hela klassen tillsammans vad man har kommit fram till.***

Kapitel 1

Freja tycker inte om att vara i skolan, de andra barnen är elaka mot henne. Hon längtar hem till mamma och bröderna, men när hon är ensam hemma brukar hon gå till parken. Den här dagen när hon sitter vid gungorna kommer pojken Rami och sätter sig på gungan bredvid. De båda barnen börjar prata med varandra och Freja får veta att Rami är nyinflyttad.

Nya ord och uttryck

blick, imponerad, kastade skuggor, skymde sikten, vobbla

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Var sitter Freja när Rami kommer till lekplatsen?

Vad har Rami på huvudet?

Vilket land kommer Rami ifrån?

Mellan raderna:

Varför blir Freja rädd när Rami hoppar av gungan?

Varför längtar Freja hem när hon är i skolan?

Bortom raderna:

Har du hoppat av en gunga i hög fart någon gång? Hur kändes det i så fall?

Har du flyttat till en ny plats? Hur upplevde du det?

Berätta om när du träffade en ny vän senast!

Värdegrund - mobbing

Använd er av EPA för att arbeta med frågorna i klassen.

Freja är mobbad i skolan.

Vad innebär det att vara mobbad?

Hur tror du det känns att bli mobbad?

Vad kan det finnas för orsaker till att någon utsätter andra för mobbing?

När blir det mobbning? När är det en konflikt? När är det att någon bara retas? Kom på olika scenarion som anger om det är; mobbning, en konflikt eller någon som är dum och retas.

Låt eleverna komma med egna förslag!

Gör en tankekarta tillsammans på tavlan.

Hur kan vi göra för att förebygga mobbning i vår klass/skola?

Drama kopplat till förebyggande arbete mot mobbning

För att arbeta mer förebyggande mot mobbning så behöver vi alla repetera skillnaden mellan mobbning, konflikter och att retas.

Dramatisera en situation som eleverna känner igen.

Dela in eleverna i grupper med 4-5 elever i varje grupp. Varje grupp ska spela upp ett scenario som antingen är 1) mobbning, 2) en konflikt eller 3) någon som är dum och retas. Lärarens bestämmer vilket scenario varje grupp får, men berättar inte för resten av klassen. Nu ska gruppen komma på ett scenario, träna på det tillsammans och sedan spela upp det för resten av klassen.

Exempel: En elev kommer fram till fotbollsplanen och frågar om den får vara med. En annan elev svarar att hen inte får vara med, för att hen är så dålig på fotboll och de vill inte ha med någon så dålig i sitt lag. I så fall får hen vara med i det andra laget.

Nu är det dags för de andra i klassen att diskutera om scenariot är mobbning, en konflikt eller någon som är dum och retas. Låt eleverna först prata i sina grupper och sedan i helklass.

Kapitel 2

Freja och Rami sitter tillsammans vid gungorna. Rami tänker på sitt hemland och allt som har hänt hemma den sista tiden. Freja tänker på sitt sommarparadis, morfars och mormors gård. De börjar prata om sommarlovet och Freja börjar berätta för Rami om sitt sommarparadis.

Nya ord och uttryck

plågoandar, skvätte, bersån, rida barbacka, babblade

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vad längtar Freja efter?

Vad är Frejas sommarparadis?

Vad brukar Rami göra på sommarlovet?

Mellan raderna:

Varför längtar Freja till sommaren?

Trivs Rami i den nya staden?

Bortom raderna:

Hur kommer det sig att inte Rami förstår allt som Freja berättar om sin sommar?

Psykisk ohälsa och relationer

Använd er av EPA för att arbeta med frågorna i klassen.

Storebror Ali mår dåligt och visar det på olika sätt. Varför tror du att han mår dåligt? Hur visar han att han mår dåligt? Vad kan man göra om man mår dåligt över något?

SO - värdegrund

Använd er av EPA för att arbeta med frågorna i klassen.

Rami är ny i staden och känner inte någon.

Hur tror du det känns att komma ny till en plats?

Hur känns det att lära känna en ny person? Vilka möjligheter och svårigheter kan det innebära?

Vad ska vi tänka på i vår klass när vi får en ny klass-/skolkamrat?

Gör en lista tillsammans i klassen med "viktigt att tänka på"!

Kapitel 3

Freja berättar för Rami om morfars och mormors gård och hur hennes somrar brukar vara. Rami jämför dem i tankarna med de somrar som han är van vid. De bestämmer att de ska träffas imorgon igen.

Nya ord och uttryck

brygga, vassen, nyfiken, hyreshusen, lönnarna, klump av oro

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vilka djur finns det på morfars och mormors gård?

Hur gammal var Rami när han kom till Sverige?

Mellan raderna:

Varför vill Rami fråga mamma om sitt hemland?

Varför har Rami en klump i magen när han går hem?

Bortom raderna:

Vad tror du skulle kunna hända om Ramis bror blir riktigt arg?

Om du har syskon – vad brukar ni göra när ni blir arga på varandra?

Bild/Svenska – uttrycka sig med hjälp av bilder

Illustrera.

Freja räknar upp olika saker som hon brukar göra på morfars och mormors gård, t.ex. fiska abborre vid bryggan, cykla på grusvägarna och klappa djuren.

Illustrera en av de saker som Freja brukar göra på gården.

Koppla ihop text och bild.

Sök information och ta reda på hur en syrenberså, abborre, skateboardramp och lönnar ser ut.

Svenska – arbeta med skrivregler

Texten nedan saknar interpunktion och stor bokstav. Arbeta i par eller i helklass med att sätta ut stor bokstav och interpunktion.

hjärtats hemlighet

kapitel 3

freja tyckte synd om rami han hade inte fått uppleva sådana saker som för henne var självklara nej tänkte freja det var så orättvist hon kände att hon verkligen ville förklara för rami vad hon brukade vara med om varje sommar

freja började berätta om mormor och morfar som bodde på en liten bondgård utanför staden de hade kor en häst grisar ankor höns och en gammal hund gården låg precis bredvid en sjö och de hade en alldeles egen brygga som låg gömd i vassen

så fort sommarlovet började åkte freja dit och hon brukade vara där hela somrarna hon kunde bada fiska abborre vid bryggan springa i skogen med hunden rally cykla på grusvägarna och trä smultron på grässtrån klappa djuren och hjälpa till i ladugården

ibland hände det till och med att en ny kalv föddes hon fick plocka varma ägg till frukost äta nybakta bullar i syrenbersån och krama mormor och morfar hur mycket hon ville precis så som det skulle vara en svensk sommar

rami hade lyssnat tyst hela tiden vissa saker hon berättade om kände han igen saker som han kanske hade sett eller varit med om i afghanistan han hade bara varit fem år när han kom till sverige

Kapitel 4

Freja kommer hem och berättar för mamma att hon träffat en ny vän. Freja tänker på pappa som inte längre bor med dem, på morfar som alltid finns där för henne och på Rami och deras nyfunna vänskap. När hon ska sova händer det något konstigt med halsbandet med det gröna glashjärtat som hon fått av morfar, det blir varmt och börjar lysa.

Nya ord och uttryck

LAN, trygga famn, mittpunkt, komma till ro, skinnsnodd, gå i uppfyllelse, försvunnit spårlöst

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Var befinner sig Frejas bröder?

Varför blir Frejas mamma glad när hon får höra om Rami?

Vad säger Frejas klasskamrater om henne?

Vad hade morfar sagt om halsbandet Freja fått i present?

Mellan raderna:

Varför berättar inte Freja allt om sina kompisar för sin mamma?

Bortom raderna:

Morfar älskar Freja över allt annat. Hur kan man veta att någon tycker om en?

Hur ofta brukar du prata med din morfar eller någon annan av dina mor- eller farföräldrar?

Om du har spelat datorspel med några andra, vad är det bästa med det?

Psykisk ohälsa och relationer

Använd er av EPA för att arbeta med frågorna i klassen.

Freja blir mobbad i skolan. Hur berättar Freja om sin mobbning?

Varför tror du att hon inte vill berätta för Rami om mobbingen i skolan?

Vad tycker du att mamman och skolan borde göra för att hjälpa Freja?

Varför är det viktigt att ha vänner?

Hur känns det i kroppen när man känner sig ensam?

Svenska/Drama – lära känna varandra

Här finns exempel på några dramaövningar kring gemenskap och lära känna varandra.

Byta namn

Eleverna går runt i klassrummet och hälsar på varandra genom att presentera sig med sitt namn. När man presenterar sig byter man namn med varandra, till exempel om Anna och Elin hälsar på varandra så kommer Elin heta Anna nästa gång hon presenterar sig, och tvärtom. Eleverna fortsätter att gå runt och hälsa på varandra tills man får tillbaka sitt eget namn, då får man sätta sig ner. När alla elever har satt sig har gruppen klarat övningen.

Djurskötaren

Eleverna står i ring. En djurskötare utses och får ställa sig i mitten av ringen. Djurskötaren tar på sig en ögonbindel och snurrar runt tre varv. Samtidigt knäpper eleverna i ringen fingrarna och byter plats med varandra. När djurskötaren stannar säger hen ett djur högt till resten av klassen, t.ex. katt. Sedan pekar djurskötaren på en elev i ringen, som då ska låta som en katt. Nu ska djurskötaren gissa vilken av klasskompisarna som hen har pekat på. Djurskötaren har tre gissningar. Om hen gissar rätt byter denne plats med eleven i ringen.

Alla som...

Alla elever sitter på stolar i ring. Läraren säger ett påstående som börjar med "Alla som...", tex. "Alla som åt frukost i morse". Om påståendet stämmer ska eleven byta plats med någon i ringen, man får inte byta till stolarna som står närmast. När eleverna byter plats tar läraren bort en stol, så att en stol saknas. Den elev som hamnar i mitten utan stol fortsätter att säga ett nytt påstående. Påståendena som eleverna säger ska stämma in på dem själva, detta för att man ska upptäcka flera personer i klassen som man har saker gemensamt med. Det ska alltid saknas en stol, så att en elev hamnar i mitten.

Alla som... (Avancerad)

När eleverna är bekanta med övningen "Alla som..." kan man lägga till ett moment. Då får även de som inte reser sig upp under påståendet en uppgift. Uppgiften är att stolen till vänster aldrig ska vara tom. Därför ska eleverna som sitter ner flytta till vänster om den stolen är tom. Eleverna fortsätter att flytta till vänster så länge som det finns en stol till vänster ledig. Detta försvårar för de som har rest sig och ska byta stol. Och det ger en karuselleffekt när alla sittande elever flyttar till vänster.

Omvänd "Hela havet stormar"

Alla sitter på stolar som står med ryggen mot varandra. Musik startas och en stol tas bort. När musiken stannar ska alla elever få plats på stolarna som är kvar. Sedan startas musiken igen och ytterligare en stol tas bort. Utmaningen är att samarbeta för att få plats på så få stolar som möjligt.

Kapitel 5

Rami längtar efter att träffa sin nya tjejkompis, men samtidigt undrar han vad Freja menade med att de skulle åka till hennes sommarparadis. Freja visar sitt halsband med hjärtat för Rami, det blinkar och är varmt.

Nya ord och uttryck

pirrade i magen, sprattlande, halslinningen, pulserade

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Hur länge har Rami bott i Sverige?

Hur känns halsbandet i Ramis hand?

Mellan raderna:

Varför tycker Rami att Freja är konstig när hon frågar honom om han vill följa med till hennes sommarparadis?

Bortom raderna:

Hur tror du att det kommer sig att hjärtat blinkar?

Hur känns det att få en ny vän? Ge exempel.

SO - kulturella skillnader/likheter

Se aktuella pedagogiska filmer, t.ex. Lilla Aktuellt skola eller UR Play, som kan generera frågeställningar utifrån begrepp som *flykting, segregation, integration, krig, asyl, medborgarskap* kopplat till boken.

Kapitel 6

Freja berättar för Rami om den magiska kraft som morfar har sagt att halsbandet besitter. Hon ber Rami att han ska följa med till hennes sommarparadis, hon tror att halsbandet kan ta dem dit. De håller i hjärtat och önskar att komma till sommarparadiset, plötsligt händer något runtomkring dem.

Nya ord och uttryck

uppfyllelse, fundersam, uppfordrande, knep ihop, höll krampaktigt, vacklade till, obemärkt

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vad gör kvinnan med barnet i lekparken?

Mellan raderna:

Vad menar Rami när han säger att det inte funkar i verkligheten, bara på film?

Bortom raderna:

Hur tror du att det skulle kännas att sväva i luften?

Tror du på att det finns magi?

Svenska – sammanfatta

Skriv i loggboken.

Sammanfatta vad som har hänt hittills i boken med 5 meningar.

Svenska – jämföra, diskutera och samtala

Arbeta i par med att skriva ner likheter och skillnader. Låt sedan eleverna berätta vad de har kommit fram till i klassen.

Vad finns det för likheter mellan Rami och Freja?

Vad finns det för skillnader mellan Rami och Freja?

Kapitel 7

Det magiska hjärtat har tagit Freja och Rami till sommarparadiset. Där träffar de mormor och morfar och hunden Rally. Rami tror att han drömmer.

Nya ord och uttryck

forsande vatten, flämtade, glädjestrålände, medvetna om

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vilken färg har hunden?

Vilket mönster har mormors klänning?

Mellan raderna:

Varför blir Freja och Rami svettiga under tidsresan?

Hur kan morfar känna till Rami, tror du?

Bortom raderna:

Hur tror du att det kändes när barnen öppnade ögonen mitt på ängen?

Har du en plats som är ditt sommarparadis?

Svenska - drama

Spela upp scen ur boken.

Föreställ er hur det skulle kunna kännas att vara med om en tidsresa. Ta en klasskamrat i händerna, blunda och visualisera händelsen med glashjärtat när de reser till sommarparadiset! Låt någon läsa högt ur boken och spela upp vad som händer.

Svenska - grammatik

Skriv i loggboken.

Välj ut 10 ord ur kapitlet och skriv ner orden. Skriv sedan ett motsatsord och en synonym till varje ord. Gå igenom vilka ord, motsatsord och synonymer ni har hittat hela klassen tillsammans.

Kapitel 8

Rami ser sig om på Frejas sommarparadis. Barnen skyndar sig iväg för att bada och får ser en huggorm ringla iväg.

Nya ord och uttryck

trädkronor, kärleksgnabb, valvformat, uthus, ladugårdsbacken, sanningsenligt

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Var ligger badkläderna?

Var står cyklarna?

Mellan raderna:

Varför blir mormor arg på morfar när han klipper syrenerna?

Bortom raderna:

Har du suttit i en syrenberså någon gång? Hur kändes det?

Har du blivit skrämmd av ett djur någon gång? Berätta!

NO/Svenska/Bild

Ta reda på fakta om svenska ormar och gör ett collage av samtliga arter, alternativt ett bildspel. Dela upp arterna mellan olika grupper i klassen. Varje grupp ska berätta om:

- Vad arten heter.
- Kännetecken.
- Förekomst/livsmiljö.
- Föda.
- En skröna om ormar eller annat "kul att veta".

Arbetet kan avslutas med en presentation i klassen.

Kapitel 9

Freja lovar Rami att hon ska visa honom och lära honom allt om hennes sommarparadis. De badar vid sjön och Freja visar Rami näckrosor, trollsländor och vass.

Nya ord och uttryck

förutbestämt, trollslända, stråna, sipprade, kretsade runt, ljumma

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vad säger Freja när de ska hoppa i vattnet?

Vilka färger har trollsländan?

Mellan raderna:

Varför tycker Rami att näckrosbladet är äckligt?

Bortom raderna:

Hur tror du att Freja kan så mycket om djur och natur?

Svenska/Engelska – ordspråk och idiom

Använd er av EPA för att arbeta med frågorna i klassen.

När barnen ska hoppa i vattnet säger Freja "Sisten i är en ruten sill". Prata om vad ordspråk och idiom är. Låt eleverna tänka själva en stund om de kan några ordspråk eller idiom på svenska eller på sitt modersmål, om de har ett annat modersmål än svenska. Sedan får de jämföra sina ordspråk/idiom med en klasskompis. Gör en lista med alla ordspråk/idiom tillsammans i klassen och red ut vad man menar med dem.

Här kommer en lista på några ordspråk och idiom:

"Det gick åt skogen."

"Arga katter får rivet skinn."

"Att inte ha alla hästar hemma."

"Det var ingen dans på rosor."

"Ha huvudet på skaft."

"Bättre en fågel i handen än tio i skogen."

"Det som göms i snö kommer fram i tö."

”Köp inte grisen i säcken.”

”Man ska inte kasta sten när man sitter i glashus.”

”När katten är borta dansar råttorna på bordet.”

Finns det liknande ordspråk/idiom på andra språk? Hur skulle det låta om man översatte ordspråken/idiomen till engelska (eller andra språk) ordagrant? Skulle en person som pratar engelska eller något annat språk förstå vad ordspråket/idiomet betyder?

Kapitel 10

Freja och Rami blir bjudna på grillad korv, eller rättare sagt grillad kycklingkorv, och får besök av blodsugande mygg. Mormor har bäddat i gäststugan åt Freja och Rami. Där är det rent och luktar såpa. Hade de verkligen tagit sig till den här platsen med hjälp av halsbandet, tänker Rami när han ska somna.

Nya ord och uttryck

definitivt, klåda, flikade in, fotända

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vilken korv gillar mormor?

Vad finns det i gäststugan?

Mellan raderna:

Vad viskar Rami i Frejas öra, tror du?

Bortom raderna:

Är du eller känner du någon som är muslim? Religionen kallas islam. Vilka fler religioner känner du till?

Svenska/Bild – ordspråk och idiom

Illustrera ordspråk/idiom.

Välj ett av ordspråken/idiomen som ni arbetade med under förra kapitlet och teckna hur det skulle se ut om man tolkade det ordagrant. Använd A4-papper, blyertspennor, färgpennor och tuschpennor för att illustrera din bild. När alla bilder är klara sätts de upp på väggen och tillsammans får klassen lista ut vad det är för ordspråk/idiom.

Kapitel 11

Rami får träffa korna på gården och smaka nymjölkad komjolk. Freja förklarar för honom hur mjölken kommer från korna till affären.

Nya ord

gräla, prydlig, spenar, mejeri, tillbringare

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Hur många kor finns det på gården?

Mellan raderna:

Varför tror du barnen drömmer om en höstfärgad lönn?

Varför tycker inte Rami om mjölken i ladugården?

Bortom raderna:

Har du besökt en bondgård någon gång? Vilka djur fick du se?

Svenska/Historia/Teknik

Mjolkproduktion – då och nu.

I boken mjölkar Frejas morfar korna med en mjölkmaskin, där mjölken transporteras vidare i rör i taket av ladugården. Titta på Arlas film *Var kommer mjölken ifrån?* på Youtube

<https://youtu.be/hWjIHhle8K8>

Använd er av EPA för att diskutera frågorna i klassen.

Hur mjölkas korna nuförtiden?

Hur gick det till förr?

Vad tror du finns för för- och nackdelar med de olika metoderna?

Kapitel 12

Rami får träffa hästen Patsy och ser på när Freja rider på hästen. Vilken modig tjej, tänker Rami. Efteråt får även Rami prova på att rida på Patsy.

Nya ord

fjording, man (hår), tränset, tyglar, skrittade, manade, frustade, kratsade hovar

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vad heter hästen på gården och hur gammal är hon?

Varför gillar Rami hästar?

Mellan raderna:

Varför ser Rami beundrande på Freja när hon sträcker fram tyglarna mot honom?

Bortom raderna:

Har du ridit någon gång? Minns du vad hästen hette?

Rally är en gammal hund. Har du förlorat något husdjur? Hur kändes det?

Svenska – skriva

Skriv ett brev.

Träna på att skriva brev. Gå tillsammans igenom hur ett brev är strukturerat. Låt eleverna sedan skriva ett brev från Rami till hans mamma, där han berättar hur det kändes att träffa Patsy och rida på henne.

Svenska – ordkunskap och informationssökning

Lär dig hästbegrepp.

Gå igenom hur man kan söka efter information på internet. Vilka ord är bäst att söka på om man vill veta vad hästens delar heter?

På sidan 23 finns en bild på en häst som ni kan skriva ut. Låt eleverna söka på Internet, ta reda på och markera ut följande delar på hästen:

1. mankam
2. manke
3. hov
4. svansrot
5. mule
6. öra
7. kota
8. bringa
9. länd
10. buk

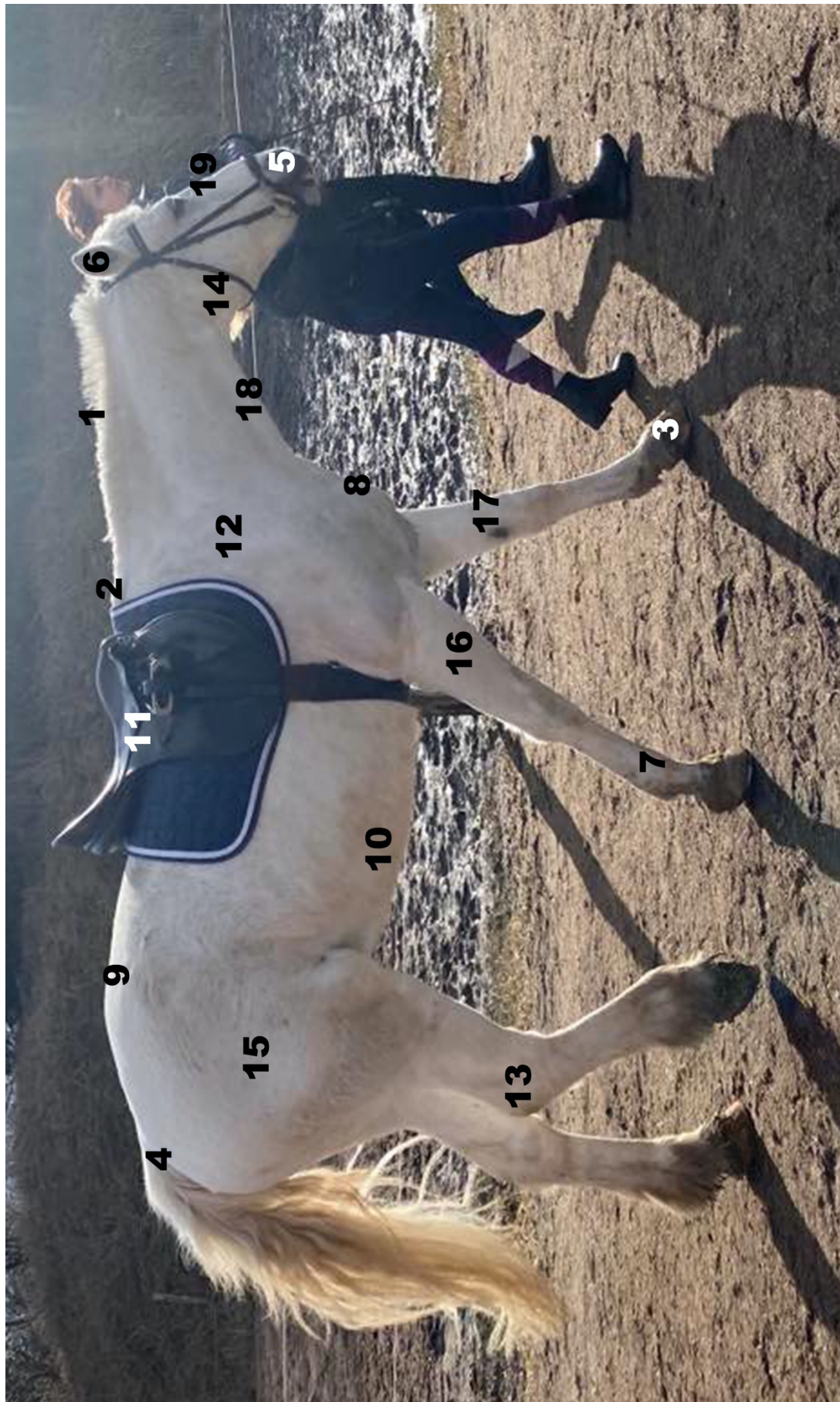
11. rygg
12. bog
13. has
14. ganash
15. lår
16. underarm
17. kastanj
18. struprand
19. nosrygg

(Facit finns på sidan 24)

Fotograf: Elin Engström Mikalides

Facit - Hästens delar

Kapitel 13

Rami och Freja hälsar på hönsen och kycklingarna, som till Ramis förskräckelse går lösa på gården. Freja visar även de andra djuren på gården för Rami. När de ligger i hängmattorna efter middagen börjar Rami oro sig för vad deras mammor ska säga om de märker att de är borta.

Nya ord

invånare, obemärkt, satte sig på huk, suggan, kultingar, tryne, löven silade solljuset

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vilken ras är Rally?

Vad gjorde morfars gamla sugga med kultingarna?

Mellan raderna:

Varför avlivades morfars gamla sugga?

Varför är inte Rami lika rädd för grisar längre?

Bortom raderna:

Vad betyder uttrycket "De åt som grisar"?

Svenska/SO – informationssökning och religion

Matregler i olika religioner.

Rami är först rädd för grisarna på gården. Han har fått lära sig att de är orena och trott att de är farliga.

Det finns olika förklaringar till varför grisen har klassats som ett orent djur i flera kulturer, men grisen är egentligen ett väldigt renligt djur. Den skyddar sig mot sol och insekter genom att rulla sig i t.ex. lera, vilket kan göra att vi tänker grisen som ett smutsigt djur.

Flera säger också att man kan bli sjuk av dåligt tillagat fläskkött, men det gäller även flera andra köttsorter, så det håller inte som förklaring.

En förklaring kan vara att grisens föda konkurrerade med människans. Grisar äter inte gräs som många andra köttdjur. Om det blev sämre med mattillgången, så kunde det uppkomma konkurrens om maten. (källa: so-rummet.se, Varför får inte muslimer och judar äta gris?)

<https://www.so-rummet.se/fakta-artiklar/varfor-far-muslimer-och-judar-inte-ata-gris>)

Sök information på Internet om vilka olika matregler det finns i olika religioner och varför de finns. Arbeta i grupper där varje grupp har en varsin religion. Glöm inte att ange källa! Redovisa för resten av klassen vad ni har hittat.

Kapitel 14

Freja och Rami tar en promenad i skogen tillsammans med Rally, medan morfar och mormor handlar. När de kommer tillbaka till gården upptäcker de att något saknas.

Nya ord

tidzon, vips, råmade, slumrade, lanthandeln, ljummet, glesnade, ta ett dopp

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vad luktade det i skogen?

Varför är Freja rädd för vildsvin?

Mellan raderna:

Varför hatar Rami att göra sin mamma besviken?

Bortom raderna:

Tror du att man kan drömma sanndrömmar?

Har du vandrat i en mörk skog någon gång? Beskriv eller fantisera hur det känns att gå i en tät skog!

NO/Svenska - svensk flora och fauna

Arbeta i par eller helklass.

- Vilka djur lär sig Rami om?
Kategorisera vilda djur/tama djur.
Skriv dem i alfabetisk ordning.
Ta reda på fakta om ett djur.

Svenska – drama och samarbetsövningar

Spela charader.

Charader går ut på att en person ska förklara ett ord utan att prata. Istället använder man kroppsspråk. De andra personerna som är med i leken ska gissa ordet, första som gissar rätt får poäng. Antingen spelar hela klassen som ett lag, eller så delas klassen in i två lag och tävlar mot varandra.

- Vilka djur möter Rami? Gör charader och låt klasskamraterna gissa! (hund, höna, kyckling, tupp, häst, ko, gris, orm, mygga, trollslända, gräshoppa, räv).
- Flera förslag på charader: plocka blommor, rida, cykla, ro, skjuta luftgevär, kasta hästsko, dricka saft, fiska kräftor. Eller varför inte ha charader på en hel mening?
- Andra förslag på charader: visa en känsla.

Kapitel 15

Räven har varit på besök på gården. Rami tänker tillbaka på sin pappa som dog i kriget och Freja tänker på relationen till sin pappa.

Nya ord

blossande kinder, fördömda, nedrans otur, obevakad, krypskyttar, civila, stum

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vad upptäcker Freja när de återvänder till gården?

Hur hade Ramis pappa dött?

Mellan raderna:

Hur dog ankan?

Vad hade hänt om inte Freja, Rami och Rally kommit tillbaka till gården i tid?

Varför har Freja och Rami svårt att sova på kvällen?

Bortom raderna:

Varför tror du att Ramis mamma blev stum när hon fick dödsbudet?

Har du varit med om att någon du känner gått bort/dött? Berätta mer om du vill.

Känner du någon som kommer från ett krigsdrabbat land?

Hur tror du det känns att vara med om ett krig?

Psykisk ohälsa och relationer

- Mamma Fatemeh mår dåligt när hon får veta att Ramis pappa har dött. Hur visar hon att hon mår dåligt?
- Rami saknar sin pappa. På vilka sätt visar han det?
- Freja är ett skilsmässobarn. Hur hanterar hon saknaden över sin pappa?

Fler förslag

UR har en programserie som består av nio avsnitt att lyssna på som heter **Barnens flykt**. Barn som flytt till Sverige berättar vad de varit med om.

Tips! Lyssna på **avsnitt 2** som handlar om **Zaynab som flytt från Afghanistan**. Se länk:

<https://urplay.se/program/196270-barnens-flykt-zaynab>

Låt eleverna ha ett papper att skriva/rita på under tiden de lyssnar. Deras skisser kan vara en grund att använda vid diskussioner efter lyssningen.

Kapitel 16

På gården förbereder de inför midsommarafton. Rami berättar om den midsommarafton han har varit med om och Freja berättar hur en riktig midsommarafton ska firas.

Nya ord

folkdans, smultronställe, verandaknutarna, utedass, skrockat, sandaler

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Hur hade Rami firat midsommar tidigare?

Vad ska Freja och Rami göra direkt efter frukosten nästa dag?

Mellan raderna:

Varför luktar det inte rosor i utedasset?

Bortom raderna:

Vet du något om folkdans?

Hur brukar du fira midsommar?

Svenska/Musik

Kända svenska sånger. Arbeta med EPA för att diskutera frågorna.

Vilka kända sånger och visor känner ni till? När sjunger vi dessa sånger?

Gör en tankekarta, enskilt, i par och sedan alla tillsammans.

Vilka sånger brukar ni sjunga på skolavslutningarna?

Lär er en känd sång som finns i vår svenska kulturskatt och sjung den i klassen tillsammans.

Kapitel 17

Freja fortsätter att berätta om hur de brukar fira midsommarafton. När de vaknar nästa dag ger sig Freja och Rami iväg för att plocka blommor till midsommarstången.

Nya ord

lövas, pyntar, krypa till kojs, vajande, rötter, björkris

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vilka lekar ingår i femkampen?

Vad brukade Rami spela för spel hemma hos sina kompisar?

Vilka blommor kan Rami namnen på?

Mellan raderna:

Varför tror du att Ramis mamma inte gillar att han spelar tevespel med vapen?

Hur kommer det sig att raps och lin blommor samtidigt i Frejas sommarparadis?

Bortom raderna:

Vilka blommor gillar du?

NO/Svenska/Bild – svensk flora och fauna

I kapitlet tittar Freja och Rami på olika blommor. Blåklocka, prästkrage, smörblomma, hundkex, rödklöver, kärringtand, rölleka, mormors nattmössa, blåklint, lupiner och midsommarblomster är blommorna som nämns.

Arbeta enskilt.

Skriv ner blommorna i bokstavsordning.

Ta reda på fakta om en av blommorna och skriv ner det du hittar. Rita blomman du har skrivit om och klipp ut den. Ta alla blommor som klassen har ritat och sätt ihop på väggen som en sommarbukett.

Bild

Arbeta med att göra frottage av blommor, blad och växter. När man gör frottage gör man en relief av ett föremål genom att lägga det under ett papper och gnugga med en krita eller blyertspenna/färgpenna ovanpå. Konstnären Max Ernst introducerade tekniken frottage i bildkonsten.

Gå ut i området runt skolan och plocka olika blommor och växter. Gör bilder genom att lägga växterna under ett vitt papper och gnugga kriter eller färgpennor över pappret för att få fram bilder.

Kapitel 18

Midsommarfirandet är i full gång med dans runt midsommarstången och femkamp.

Nya ord

pustade ut, avtryckaren, hästsko, hovslagare, stolt som en tupp

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vilken ringdans sjunger morfar?

Vilka siffror träffar Rami på måltavlan?

Mellan raderna:

Varför känner Rami blandade känslor när han får luftgeväret i sina händer?

Bortom raderna:

Har du provat att skjuta luftgevär någon gång? Gillar du vapen? Motivera ditt svar!

Vad tror du att morfar viskar i mormors öra?

Vem tror du vinner säckhoppningen?

Lekar

Lek en lek!

”Gömma nyckeln – fisk, fågel eller mitt emellan” En lek för alla åldrar!

En person gömmer något (behöver inte vara en nyckel). Ledtråd om var ”nyckeln” finns ges till de som ska leta: Lågt ner – ledtråden blir i så fall **fisk, mitt emellan** betyder någonstans i midjehöjd eller högt upp – ledtråden blir då **fågel**. Den som hittar saken först får vara den som gömmer den nästa gång.

SO - krig och konflikter

Finns det elever med erfarenheter av krig i din grupp?

Ta reda på hur det ser ut bland dina elever. Ställ frågor!

- *Har du eller någon du känner erfarenheter av krig?*
- *Hur tror du att det skulle kännas om din familj, ditt samhälle eller land blev utsatta för en attack eller belägring?*
- Låt eleverna rita och/eller skriva sina tankar.
- Låt dem som vill redogöra muntligt, i helklass eller mindre grupp. I detta skede kan det vara bra att vara beredd på att finnas till hands lite extra för frågor eller oro som kan uppkomma bland eleverna.
- **Ta reda på fakta om Afghanistans historia** (eller ett annat land som känns mer aktuellt i din grupp).

Förslag: Vad har hänt alldeles nyligen i landet?

Vad kan vi berätta om landets historia?

Vilka direkta hot lever människor under?

Hur ser situationen ut för flyktingar?

Hur kan en vardag se ut för en pojke eller flicka i din ålder?

Skillnader mäns/kvinnors levnadsvillkor?

Tips: redovisa kort fakta om landet, t.ex. flaggan, språk, religion, världsdel, klimat, invånarantal, areal, styrelseskick osv.

Tips på länkar:

<https://sverigeforunhcr.se/blogg/matbrist-8-snabba-fakta-afghanistan>

<https://sak.se/afghanistan>

<https://www.rodakorset.se/vad-vi-gor/lander-vi-arbetar-i/afghanistan/>

<https://www.ne.se/info/tjanster/varldens-länder/>

Kapitel 19

Midsommarfirandet går mot sitt slut. Freja berättar för Rami om den magiska midsommarnatten då man ska drömma om den man kommer att gifta sig med.

Nya ord

fluffiga, lassade, plirade med ögonen, bukett, skeptisk, avlöste, vaggade

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vad liknar grädden på jordgubbstårtan?

Vad får man veta om man lägger sju sorters blommor under huvudkudden?

Vad gör Rami med hästen alldeles på egen hand?

Mellan raderna:

Varför låtsas morfar vara arg när han kom sist i säckhoppningen?

Bortom raderna:

Varför tror du att Rami inte vill veta vem han ska gifta sig med?

SO - traditioner

Traditioner i Sverige och världen.

Att plocka sju sorters blommor och lägga under kudden på midsommarafton, för att drömma om vem man ska gifta sig med, är en tradition i Sverige. Ta reda på vilka andra traditioner det finns i Sverige. Traditioner är seder eller bruk som återkommer på fasta tidpunkter. Exempel på svenska traditioner är valborgsfirande, första maj, semmeldagen, alla hjärtans dag, påsk, midsommar, advent, våffeldagen, halloween m.fl.

Skiljer sig traditionerna i andra länder (utgå från elevernas bakgrunder och erfarenheter)?

Varje elev väljer en av traditionerna som de skriver om. De ska sedan göra en affisch om sin tradition som de sätter upp på väggen, så att de andra i klassen får lära sig mer om traditioner.

Kapitel 20

Rami börjar bli mer och mer säker när han rider på Patsy. Freja och Rami hjälper morfar att fiska kräftor och Rami tänker på hur bra vän Freja är.

Nya ord

galopp, bete, färja, årorna, aktern, flytboj, spejade, strömmen, relingen

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Vem ror båten först?

Vad finns det fullt av i nätet?

Mellan raderna:

Varför lyser Ramis ögon av stolthet efter ridturen?

Bortom raderna:

Vad betyder det att rida barbacka? Om du har ridit barbacka, kan du förklara hur det känns?

Teknik

Hur många olika typer av båtar känner klassen till? Skriv upp så många olika typer av båtar ni känner till tillsammans på tavlan. Hur drivs båten framåt? Finns det olika sätt som en båt kan drivas framåt? Vad heter båtens olika delar?

Svenska/Bild – lyrik och måleri

Skriv en dikt om båtar och havet.

Gå igenom några olika sätt att skriva dikter. Låt sedan eleverna skriva dikter som handlar om båtar och havet. Här kommer exempel på hur man kan skriva orddikter/namndikter, cirkelkomposition och femrading. Exempelen är tagna ur boken "Konsten att skriva dikter – En handbok för nybörjare" (sid. 42-46) red. Mikhael Mikalides, utgiven av PP Bokförlag 2015.

Orddikt/Namndikt

"Orddikter och namndikt bygger på ett ord eller ett namn. Du väljer ett ord eller ett namn, i exemplet har vi valt *kärlek*, och skriver det lodrätt. Sedan kommer du på en mening eller ett ord på varje bokstav som handlar om det valda ordet."

Exempel:

Komplicerad

Ärlig

Riskerar allt för dig

Läkande

Evig

Kommer aldrig glömma dig

Cirkelkomposition

"I en cirkelkomposition upprepar man den första versraden i slutet av dikten. Det betyder att dikten börjar och slutar på exakt samma sätt."

Exempel:

Det är höstnatt i staden
Gatorna är tomma
Staden är tyst
Månen lyser över de mörka höghusen
En svart katt springer över trottoaren
Det är höstnatt i staden

Femrading

"En femrading skrivs alltid med fem rader och följer ett speciellt mönster. Så här ska versraderna se ut:

Namn på ett föremål.
Två ord som talar om hur det är.
Tre ord som talar om vad det gör.
Fyra ord som talar om en känsla.
En synonym till första ordet.

Exempel:

Vinden
Osynlig, kall
Viner, tjuver, blåser
Det känns ganska härligt
Brisen

När eleverna är klara med sin dikt målar de varsin båt till dikten. Avsluta med att skapa en utställning i klassrummet, eller annan lokal, med alla båtar och dikter. Bjud in en annan klass till utställningen.

Kapitel 21

Freja och Rami blir påmind om att det snart är dags att åka hem. Mormor planerar inför en kräftskiva på gården. Freja och Rami följer med morfar till sjön för att ta upp kräftorna.

Nya ord

lasten, konstruerade, flaket, färden, sörpla, kräftspad, ljusvågor

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Hur många kräftburar lägger de i vattnet?

Vad gör Freja och Rami medan de väntar på att det ska bli mörkt?

Mellan raderna:

Varför har Freja och Rami inte tänkt på hemresan?

Varför vill inte Freja vara med och koka kräftorna?

Bortom raderna:

Har du varit med och fiskat kräftor någon gång? Hur gick det till?

Om du inte har fiskat kräftor, hur tror du det skulle vara att fiska kräftor?

Idrott – rörelse och motorik

Kräftor går inte baklänges, vilket många tror. De rör sig sidledes, men de simmar baklänges! Detta har gett upphov till uttrycket "kräftgång".

Se Youtube-klippen och gör detta som rörelsepaus.

1. För de yngre eleverna: https://youtu.be/rDCHO7Yi_kY
2. För de äldre eleverna: <https://youtu.be/pl3xtQKIRnE>

Kom alla mina elever.

Den här leken är en version av "Kom alla mina små kycklingar". Den kan lekas i en sal med öppen yta eller utomhus. Innan leken börjar dras det en linje på varje sida av spelplanen. En elev utses som kullare och ställer sig i mitten. Resten av klassen ställer sig på ena linjen, läraren ställer sig på linjen på motsatt sida. Läraren ropar "Kom alla mina elever!", eleverna svarar "Som vadå?" eller "På vilket sätt?". Läraren svarar "Som kräftor". Då ska eleverna ta sig över till linjen där läraren står som kräftor, utan att bli kullad av kullaren. De som blir kullade ställer sig i mitten och blir även de kullare. Resten av eleverna går tillbaka till andra sidan linjen och läraren ropar samma sak igen, men byter till ett annat djur eller sätt som eleverna ska gå på. Eleven som är sist kvar vinner.

Svenska - skriva

Skriv och berätta.

Skriv en kort berättelse om ditt bästa sommarminne.

Kapitel 22

Freja och Rami hjälper till att ta upp kräftburarna, men kräftorna ser inte riktigt ut som Rami har tänkt sig. Morfar påminner om att det är dags att åka hem nästa dag, men Freja kan inte hitta halsbandet.

Nya ord

självlysande, maskorna, kryllade, lyckosam, överslafen, rota runt, sammanbiten, vittja

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Hur många kräftor får de i den första buren?

Vilken färg har levande kräftor?

Mellan raderna:

Vad tror Freja och Rami ska hända om de inte kan hitta halsbandet?

Bortom raderna:

Hur känns det att tappa bort något som är värdefullt?

Svenska – skriva

Freja blir orolig när hon inte kan hitta halsbandet. Skriv en berättelse ur Frejas perspektiv om när halsbandet försvinner och hur det känns. Skriv i jag-form och tänk på att gestalta känslor för att förstärka texten.

Bild – informerande bild

Efterlysning.

Gör en affisch där Freja efterlyser sitt borttappade halsband. Vilken information behöver finnas med på affischen? Hur ska affischen vara komponerad?

Skapa affischen digitalt i canva.com eller pixlr.com (båda finns som app), eller på vanligt papper med pennor eller målarfärg (beroende på vad som passar bäst efter förutsättningar).

Kapitel 23

Freja och Rami ger sig av till sjön för att leta efter halsbandet i mörkret. Till slut ger de upp och går för att titta till kräftorna, men då hittar de också något mer. Barnen tar farväl till alla djuren på gården och avslutar dagen med en kräftskiva.

Nya ord

ljuskäglan, grumliga, myllret, parasollets, dillkronor, inombords, hängmattorna, slummern

Svenska – läsförståelse

Svara på frågorna i loggboken.

På raderna:

Var hittar de halsbandet?

Vad äter Rami på kräftfesten?

Mellan raderna:

Vad betyder hästar och ridning för Rami efter tiden i Frejas sommarparadis?

Bortom raderna:

Varför tror du att Ramis mamma skulle ha gillat kräftfesten?

Gillar du kräftor? Vad är din favoritmat?

Svenska/Bild/Musik – illustrera och sätta ord på känslor

Sätta ord på känslor.

Vad kan man längta efter? Hur känns det i kroppen när man längtar efter något eller någon? Använd er av EPA för att diskutera i klassen.

Måla känslan

En känsla kan kännas på många olika sätt och en bild på en känsla kan vara både abstrakt och konkret. Hur visar man en känsla abstrakt? Vilken färg har känslan? Har den ljusa färger eller mörka färger? Vilka former har känslan? Är känslan taggig eller rund i formen? Titta på några kända målningar tillsammans och prata om vilken känsla man får av dem, ex. på konstnärer är Vasilij Kandinskij, Jackson Pollock och Hilma af Klint. Använd sedan temperafärger och penslar för att uttrycka en egen känsla i en målning. Gör en egen konstutställning och låt klassen gissa känslan.

Musik med känsla

Lyssna på några låtar tillsammans, med eller utan text, och prata i klassen om känslan man får av låtarna. Vad är det som gör att man får just den känslan? Bestäm en känsla och gör en egen låt som uttrycker den på Audacity.com eller annan motsvarande app.

Svenska/matematik

Samtala och skapa diagram

När de ska äta kräftor säger Rami att hans mamma skulle gilla det. Sitt i grupper och berätta för de andra i gruppen om din favoritmat och varför du tycker så mycket om den. Gå sedan igenom med hela klassen vad alla har svarat och gör ett diagram över favoritmaten i klassen.

Kapitel 24

De tar farväl av morfar och mormor och ger sig av hemåt. På måndagen efter höstlovet är det skola igen och Frejas lärare presenterar en ny pojke som ska börja i Frejas klass.

Nya ord

luftdraget, översållat, höstrusket, stärkt, anade, gestalt

Svenska – läsförståelse

På raderna:

Vad säger Freja när de ska åka tillbaka till nutiden?

Vad heter Frejas lärare?

Mellan raderna:

Varför tror läraren att Freja har varit utomlands på höstlovet?

Hur känner sig Freja när Rami kliver in i klassrummet?

Bortom raderna:

Hur tror du det är möjligt att Frejas morfar vet om att de gjort en tidsresa?

Tror du att det kommer att vara möjligt med tidsresor i framtiden?

Vilken tid och plats skulle du vilja besöka?

Svenska - skrivövning

Fantisera om vad som händer första skoldagen. Hur reagerar Rami när han får syn på Freja?

Vad säger de? Pratar de om vad de har varit med om? Vad händer på rasten? Vad gör klasskamraterna?

Skriv ett tjugofemte kapitel!

Svenska/Drama - improvisera

Talkshow

Några elever som ska spela bokens karaktärer utses och får sitta längst fram i klassrummet som i en talkshow. Nu ska resterande elever komma på frågor till karaktärerna som eleverna spelar. Eleverna som spelar karaktärerna ska improvisera och svara på frågorna utifrån vad de vet från boken. Det kan hända att de får frågor som inte går att hitta svar på i boken.

Ordgömmor

Här följer ett antal ordgömmor som är tillverkade via en skollicens på Skolplus. Vi har fått tillåtelse av Skolplus att använda deras mallar för denna lärarhandledning.

Vi tänker att de kan vara bra att använda under lektioner kopplade till ordklasserna substantiv, adjektiv och verb. Sedan är det alltid välkommet med lite extramaterial att plocka fram för de som behöver.

Substantiv finns i två nivåer, varav den med versaler är enklare. Alla övriga ordgömmor har ord både vågrätt, lodrätt och diagonalt, förutom adjektiv (av någon outgrundlig anledning).
Med reservation för feltryck. ☺

Namn: _____

Substantiv

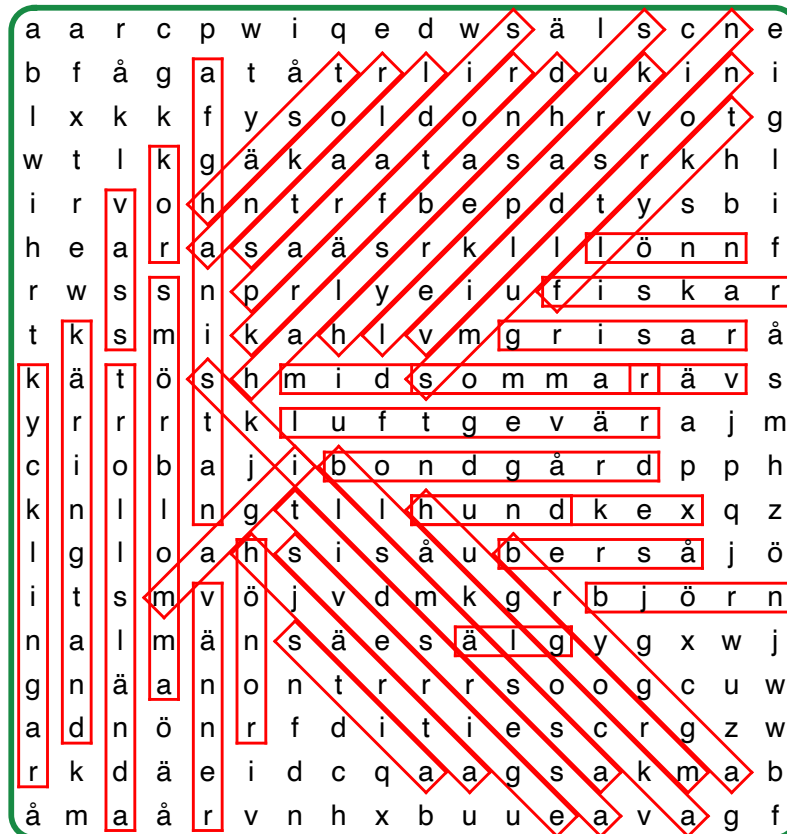

Kan du hitta de här gömda orden?

afghanistan, smörblomma, trollslända, käringtand,
kycklingar, skilsmässa, luftgevär, midsommar, bondgård,
halsband, smultron, blålocka, tidsresa, hyreshus, lekpark,
vildsvin, hundkex, paradiset, huggorm, kräftor, hjärta,
sverige, grisar, brygga, fiskar, sommar, vänner, hönor,
berså, stall, flykt, björn, ankor, hund, magi, stia, lönn, vass,
häst, räv, älg, kor

Namn: _____

Substantiv

Kan du hitta de här gömda orden?

afghanistan, smörblomma, trollslända, käringtand,
kycklingar, skilsmässa, luftgevär, midsommar, bondgård,
halsband, smultron, blålocka, tidsresa, hyreshus, lekpark,
vildsvin, hundkex, paradiset, huggorm, kräftor, hjärta,
sverige, grisar, brygga, fiskar, sommar, vänner, hönor,
berså, stall, flykt, björn, ankor, hund, magi, stia, lönn, vass,
häst, räva, älg, kor

Namn: _____

Substantiv

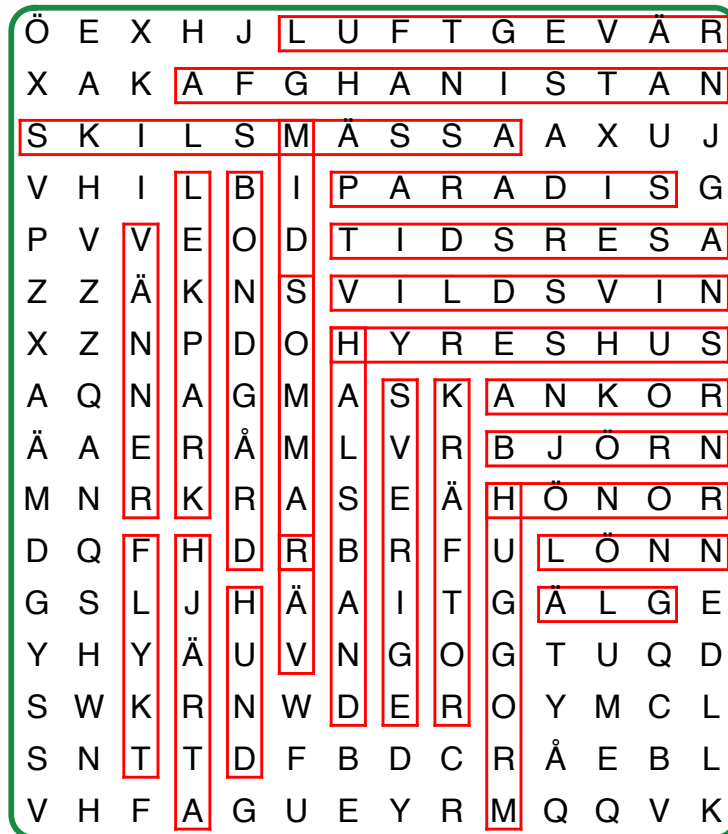

Kan du hitta de här gömda orden?

SKILSMÄSSA, AFGHANISTAN, LUFTGEVÄR,
MIDSOMMAR, VILDSVIN, TIDSRESA,
HYRESHUS, BONDGÅRD, PARADIS, HALSBAND,
SVERIGE, KRÄFTOR, LEKPARK, HUGGORM,
SOMMAR, HJÄRTA, ANKOR, BJÖRN, VÄNNER,
HÖNOR, FLYKT, HUND, RÄV, ÄLG, LÖNN

Namn: _____

Substantiv

Kan du hitta de här gömda orden?

SKILSMÄSSA, AFGHANISTAN, LUFTGEVÄR,
MIDSOMMAR, VILDSVIN, TIDSRESA,
HYRESHUS, BONDGÅRD, PARADIS, HALSBAND,
SVERIGE, KRÄFTOR, LEKPARK, HUGGORM,
SOMMAR, HJÄRTA, ANKOR, BJÖRN, VÄNNER,
HÖNOR, FLYKT, HUND, RÄV, ÄLG, LÖNN

Namn: _____

Adjektiv

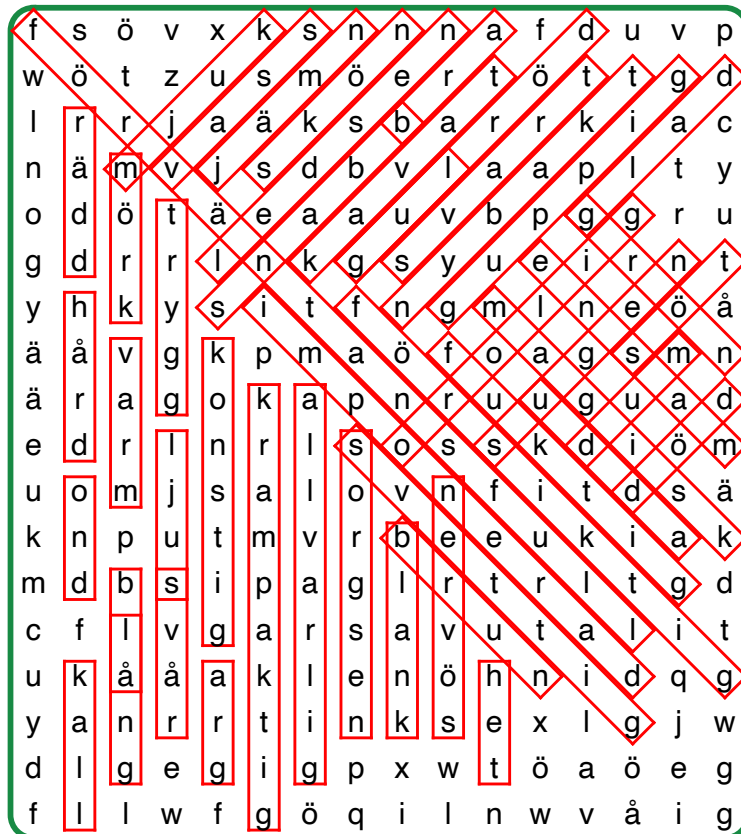
q i k g s å n t t ö y n r m i r n
q b r c l ö a g d r e k u o i a t
n a a b r v n g å s r d n m d q ö
ä g m g a å g v d ö a ö r d ö d p
s f p k l y s e m l k a r ä d d u
b ö a o r o l i g s v a r t m q s
f r k t f u k t i g b l a n k m u
o v t k s v e t t i g e n s a m g
f ä i n a k o n s t i g v a s s ä
ö n g m n l s o r g s e n m j u k
r t h n p y l m a g i s k s r x k
s a e g e o b v s u g e n v ö u e
i n t u u r n a a n b l j u s t y
k s h p j l v e k r a r u d d a e
t f å p o ä r ö r t l b u b r a d
i u r i y n m ö s a v i b n ä e n
g l d g v j d n d v d å g m t b s
p l s z o e c å d ä ö å s z å m l

Kan du hitta de här gömda orden?

krampaktig, förväntansfull, försiktig, imponerad, konstig,
svettig, allvarlig, sorgsen, nybakt, fuktig, magisk, orolig,
gulröd, guppig, nervös, sugen, snabb, svart, ledsen, blank,
ensam, kavat, trygg, skön, lång, svår, mörk, varm, glad,
brun, ljus, kall, hård, rädd, vass, grön, jämn, udda, het,
död, blå, arg, ond, dum, mjuk, söt, gul, bra

Namn: _____

Adjektiv

Kan du hitta de här gömda orden?

förväntansfull, imponerad, krampaktig, allvarlig, svettig,
konstig, försiktig, orolig, sorgsen, fuktig, nybakt, guppig,
ledsen, magisk, nervös, sugen, kavat, gulröd, svart, blank,
snabb, trygg, ensam, ljus, udda, mörk, grön, varm, glad,
svår, lång, mjuk, vass, brun, jämn, skön, rädd, hård, kall,
gul, arg, dum, ond, bra, blå, het, död, söt

Namn: _____

Verb

e w b å a a a å a f z ä a d l n a a
s ä å v k t a a a å o d z x ä v r a
g f o e n m k a k m y z e g o ö n l
b l p ä a n t a a l ä r a s h k t j
y g v r ä t m l a a a a a a s t å
s å k t a m e d g t k k k v i s k a
d p ö f i p n n t s c c s i t t a a
g d r s s u u i i ä i h o p p a v å
w v ö i l g t f l t c y k l a e y x
u f p b n l y s s n a g i l l a n j
ö x b u s g f ö r s ö k a t y c k a
b e a f l k a b l i n k a a s f m y
m c d l s s r g e k ä n n a a x t l
r t a y t t e a l r l p ö p p n a a
f h k t r a u r t ö ä a r h ä n g a
f b v t ä n r d a t m t p a å k a h
z b e a f n o i s l a m t p t l l ö
a o t s f a b r d a a q a a a a l x
b m a p a b w w f a m ä b l b v e a

Kan du hitta de här gömda orden?

springa, pulsera, skratta, försöka, lyssna, berätta, stanna,
glömma, träffa, blinka, studsa, blunda, släcka, flytta, sticka,
gunga, klappa, känna, titta, fiska, cykla, gilla, prata, simma,
spela, fatta, hoppa, krama, tänka, sitta, öppna, viska, tycka,
hänga, hålla, vakna, lyfta, vänta, peka, veta, bada, rida, lysa,
leva, lära, lyda, sova, höra, lova, fly, åka, gå, stå, få, le, dö, gå,
se, ro, bo